

(Ф 21.01 - 04)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Стратегічні тенденції розвитку економічних процесів»

Спеціальність: 051 Економіка
Галузь знань: 05 Соціальні і поведінкові науки

Рівень вищої освіти	Третій рівень вищої освіти (освітньо-науковий)
Статус дисципліни (підкреслити необхідне)	Навчальна дисципліна вільного вибору студента
Семестр (осінній/весняний)	4 (четвертий)
Обсяг дисципліни, кредити ЕКТС/загальна кількість годин	5 кредитів /150 годин
Мова викладання (українська, англійська)	українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	<p>Економічний процес як серія явищ, взаємопов'язаних причинними чи структурно функціональними залежностями, що "відображає процес розвитку не тільки виробництва, але й продуктивних сил, виробничих відносин між людьми, зокрема форм власності на засоби виробництва, обмін діяльністю на базі наявного поділу праці та відношень розподілу матеріальних благ. Динаміка економічних явищ та об'єктів, змінах їх стану, різноманітних характеристик і рис як у просторі, так і в часі. Зміни, що відображають головні характеристики і тенденції розвитку економічних систем. Зв'язок економічних процесів із соціальними. Концепції стратегічного підходу; еволюцію теорії стратегічного управління; підходи до економічного розвитку; теорії циклічності економічного розвитку; типи економічних циклів; методологія оцінювання рівня економічного розвитку; моделі економічного розвитку країн світу; види сучасних економічних криз і циклів; концепції загальної економічної рівноваги; ключові завдання стратегії при визначенні тенденцій змін зовнішніх факторів, та створення концепції, достатньо стійкої та гнучкої для досягнення поставлених цілей незалежно від впливу зовнішніх сил. Міжнародні стратегії розвитку економічних процесів, їх вплив на стратегічні тенденції розвитку економіки країни.</p>
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Курс спрямований на засвоєння системи поняття «економічний процес», його місця в розвитку соціально-економічних систем, основних концепцій стратегічного розвитку та тенденцій за рівнями: мезо-, макро-мікро, придбанні умінь і практичних навичок обґрунтування методології постановки стратегічних цілей та завдань, вибору інструментів їх реалізації відповідно до

	існуючої системи виробничих відносин та економічних процесів, розробки стратегічних цільових орієнтирів і реалізації своєчасних стратегічних та тактичних заходів, скерованих на реалізацію завдань розвитку економічних процесів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та /або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.</p> <p>РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях</p> <p>РН13. Розробляти сценарії і стратегії розвитку проектів у різних соціально-економічних умовах, застосовувати сучасні інформаційні технології у проектному консалтингу, приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію щодо проектного консалтингу/</p>
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<p>ЗК05 Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.</p> <p>СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.</p> <p>СК09. Здатність аналізувати економічні процеси, розробляти сценарії змін, формувати рішення щодо оптимізації параметрів проекту з використанням новітніх технологій.</p>
Навчальна логістика	<p>Концепції стратегічного підходу до змін. Концепція стилів організаційної поведінки І. Ансоффа та А. Чандлера. Концепція Томпсона – Стрікленда. Концепція конструктивізму в стратегічному підході до розвитку. Теорія конкурентних стратегій М. Портера. Зміст і методологічні особливості ресурсної концепції. «Стратегія блакитного океану». Теорії економічного розвитку. Методологія оцінювання рівня економічного розвитку, обґрунтування методів для встановлення тенденцій за рівнями: меза-, макро-мікро,. Класифікація країн світу за рівнем економічного розвитку. Циклічність економічного розвитку. Макроекономічна рівновага в системі економічного розвитку. Сучасні протиріччя розвитку економічних процесів. Тенденції</p>

	<p>розвитку інноваційних процесів в глобальному середовищі. Пріоритети та аспекти зв'язків розвитку економічних процесів. Види занять: лекції, практичні заняття Методи навчання: навчальна дискусія, розв'язання ситуацій, кейси Форми навчання: очна (вечірня), заочна</p>
Пререквізити	Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур.
Пореквізити	<p>Навчальна дисципліна базується на знаннях з таких дисциплін, як: «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень», «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти», «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс у галузі економіки», «Інноваційний розвиток економіки», «Проектний консалтинг», «Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях»</p>
Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НТБ НАУ	<p>Начальна та наукова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адаптивне управління підприємствами в умовах неотехнологічного відтворення. колективна монографія за заг. ред. О.В. Ареш'євої Київ, НАУ, 2020. 260 с. 2. Ареш'єва О., Сімкова Т., & Жураківський В. Стратегічний розвиток авіатранспортних підприємств в конкурентних умовах. Економіка та суспільство, (2022). (44). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-68 3. Ареш'єва О., Побережна З. Закономірності інтелектуалізації управління підприємством на основі розвитку бізнес-моделей. Проблеми Економіки. 2019. № 4 (42). С. 111–119. 4. Васюткіна Н. В., Смірнова А.С. Формування стратегічних орієнтирів забезпечення економічної безпеки підприємства як засобу підвищення конкурентоспроможності. <i>Бізнес-інформ</i>, 2022 , № 09, с. 53-59 https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-9-53-59 5. Волошина-Сійдей В., Євсєєва О., Маслиган О., Сирцева С., Нестеренко О., Гаркуша, С. Стратегічні орієнтири розвитку економіки в умовах глобальних викликів та воєнної агресії (УКРАЇНСЬКИЙ КЕЙС). <i>Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice</i>, 2023. 1(48), 219–228. https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3942 6. Гарафонова О., Грузіна І., Козирєва О., Маргасова В., Піщенко О., Тарасюк Г. (2023). Стратегічні перспективи функціонування українських організацій в умовах євроінтеграції та глобалізації цифрової економіки. <i>Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice</i>, 1(48), 298–311. https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3957 7. Пілецька С.Т., Лункіна І.Ю. Стратегічно орієнтований економічний потенціал підприємства. Економіка. Фінанси. Право № 9/1. 2022. С.17-23. DOI: https://doi.org/10.37634/efp.2022.9(1).4. 8. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства. <i>Економічні студії</i>. Випуск 1

	<p>(27) березень 2020 р. С.146 – 151.</p> <p>9. Пілецька С.Т. Формування конкурентної стратегії аеропорту в умовах невизначеності. <i>Бізнес Інформ</i>. 2022. №10. С. 193–198. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-10-193-198</p> <p>10. Пілецька С. Т. Стратегія спеціалізації та диверсифікації в контексті сталого розвитку підприємств. Конкурентоспроможність підприємств у міжнародному цифровому просторі: Монографія/За редакцією Ареф'євої О.В. К.: ФОП Маслаков, 2019. 342 с. С. 40-46.</p> <p>11. Прохорова В.В. Бізнес-моделі як інструмент коригування стратегічних позицій підприємств на конкурентних ринках. <i>Проблеми економіки</i>. 2020. № 2 (44). С. 274-280.</p> <p>12. Смерічевський С. Ф., Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т. Формування стратегічних рішень при управлінні змінами на підприємствах. <i>Бізнес Інформ</i>. 2022. №6. С. 108–117. URL : https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-6-108-117</p> <p>13. Швець Л., Редько Н., Дудка Т. (2021). Сучасні тенденції розвитку сфери послуг. <i>Економіка та суспільство</i>, (34). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-57</p> <p>14. Arefiev, S., Zhyhlei, I., Pereguda, Y., Kryvokulska, N., & Lushchyk, M. (2023). El uso de tecnologías digitales para garantizar la seguridad ambiental en el contexto del desarrollo de una Economía Verde. <i>Revista De La Universidad Del Zulia</i>, 15(42), 353-369. https://doi.org/10.46925//rdluz.42.20</p> <p>15. Kuzior, A.; Arefiev, S., Poberezhna, Z. (2023). Informatization of innovative technologies for ensuring macroeconomic trends in the conditions of a circular economy. <i>Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity</i>, 9 (1), 10-20. https://doi.org/10.1016/j.joitmc.2023.01.00</p> <p>16. Kuzior, A.; Arefieva, O., Poberezhna, Z., Ihumentsev O. The mechanism of forming the strategic potential of an enterprise in a circular economy. <i>Sustainability</i> 2022, 14(6), 3258; https://doi.org/10.3390/su14063258</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	аудиторія теоретичного навчання, проєктор
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Задачі, питання, тестування, диф.залік
Кафедра	Економіки повітряного транспорту
Факультет	Економіки та бізнес-адміністрування

Викладач (і)	<p>АРЕФ'ЄВА ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА Посада: завідувач кафедри Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Профайл викладача: http://feba.nau.edu.ua/details-menu/47-kafedra-ekonomiki-povitryanogo-transportu/sklad-kafedri-ekonomiki-povitryanogo-transportu/179-aref-eva-olena-volodimirivna Тел.: 067-798-92-69 E-mail: olena.arefieva@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 2.408 а</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	https://classroom.google.com

Розробник

Олена АРЕФ'ЄВА

Гарант

Олена АРЕФ'ЄВА

Равідувач кафедри

Олена АРЕФ'ЄВА